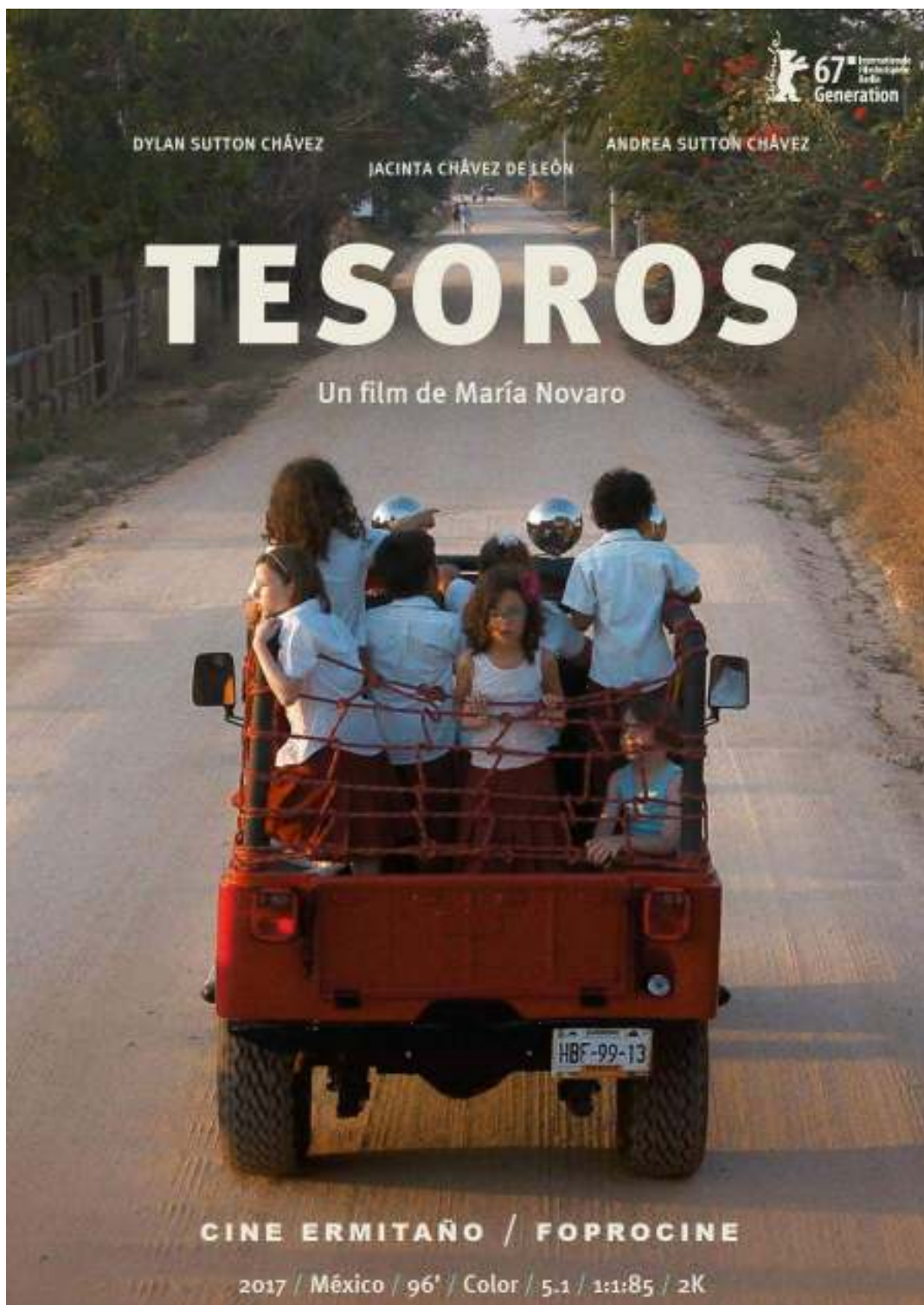

FILM U ŠKOLI

FUŠ - Film u školi vam predstavlja film
SKRIVENO BLAGO

Listopad 2017.

SKRIVENO BLAGO (Tesoros)

OSNOVNE INFORMACIJE

Zemlja i godina proizvodnje: Meksiko, 2017.

Trajanje filma: 95 min

Žanr: obiteljski film

Scenarij i režija: María Novaro

Glazba: Ampersan

Zvuk: Axel Muñoz

Uloge: Dylan Sutton-Chávez, Jacinta Chávez de León, Andrea Sutton-Chávez, Aranza Bañuelos, Michel Lucas, Julio Suástegui, Julieta Bárcenas, Alondra Gómez, Ángel David Pérez, Fabiana Hernández, Matilde Hernández,...

Direktori fotografije: Gerardo Barroso i Lisa Tillinger

Asistenti režije: Lucero Sánchez-Novaro i Julio Bárcenas

Producentice: María Novaro, Pamela Guinea

Postproducenti: Bulmaro Osornio

Koproducenti: Cine Ermitaño, Foprocine-México i Ajenjo Cine

Lokacije: Barra de Potosí, Guerrero, México

Distribucija: Pula Film Festival

Službena stranica filma: <https://www.facebook.com/TesorosFilm/>

Najava filma: <https://www.youtube.com/watch?v=27Ik9tOUW8w>

Prikladno za uzrast: DV i I. – IV. razredi OŠ

Korelacija s nastavnim predmetima: hrvatski jezik, priroda i društvo, medijska kultura...

Teme za raspravu: promjena okoline, priroda, ekologija, prijateljstvo, braća i sestre, pustolovina, mašta, legenda, more...

Kratak sadržaj

U maloj zajednici, na pacifičkoj obali Meksika, gdje su pješčane plaže duge koliko pogled seže, grupa djece, predvođena šestogodišnjim dječakom bujne mašte, Dylanom, vjeruje da će uz pomoć mape otkriti davno izgubljeno gusarsko blago. No, ono što će pronaći bit će neprocjenjivo u odnosu na staru legendu o pronalasku i nagradi. Film daje intiman, gotovo dokumentaristički, pogled u svijet ljudi koji žive u malenom 'rajskom' mjestu Barra de Potosí gdje se svakodnevno susreću s čudesnim svijetom mora i kopna. María Novaro, jedna od najuspješnijih i najistaknutijih meksičkih redateljica, ovaj avanturistički film režirala je na način da djeci bude blizak i zabavan i da zajedno sa likovima s platna dožive nezaboravnu avanturu. Film je prikazan u službenom programu za djecu Generation Kplus na Berlinaleu, 2017. godine.

O redateljici

María Novaro rođena je Meksiko Cityu 1950. godine. Jedna je od prve generacije redateljica koje su diplomirale u Meksičkoj filmskoj školi. Režirala je pet dugometražnih filmova i četrnaest kratkih. Postala je dobro znana redateljica sa svojim drugim dugometražnim filmom DANZÓN (1991) na Cannes Film Festivalu. LOLA je njezin prvi dugometražni film koji se prikazao 1989. godine na OCIC Awardu u Berlinu. Njezini ostali filmovi su EL JARDÍN DEL EDÉN (1994, Venecija), SIN DEJAR HUELLA (2000, nagrađen na Sundance Film Festivalu), LAS BUENAS HIERBAS (2010, nagrađen u Rimu i Guadalajari). TESOROS (Skriveno blago) je njezin prvi film za djecu koji je odabran za program Generation na 67. Berlin Film Festivalu. U

kasnim 70-ima prošloga stoljeća radila je dokumentarne filmove sa Colectivo Cine-Mujer. U meksičkoj filmskoj industriji radila je raznovrsne poslove: kao kinematograf, tehničarka zvuka, redateljica, scenaristica i montažerka. Danas je jedna od najpoznatijih redateljica koje su proizašle iz New Mexican Cinema. Osim što je pisala scenarija za svoje filmove, nerijetko ih je montirala i producirala. Članica je Academy of Motion Picture arts and Sciences (SAD), Academia de Cine (Španjolska) i AMACC (Meksiko). Ima troje djece (Mara, Santia-go i Lucero) i troje unučadi (Andrea, Dylan i Jacinta).

Riječi redateljice

- Djeca su uvijek bila dio mog života, a kasnije i dio mojih filmova. Vjerovala sam svojoj intuiciji i osjećala lakoću kada bih snimala scene s njima. Prije mi nije bilo na umu snimati filmove za djecu, a još manje sam mogla zamisliti da snimam scene sa mnogo njih, i to većinom šestogodišnjacima.
- Snimanje Skrivenog blaga je za mene bio izazov. Stvarno sam željela napraviti priču sa dječjeg gledišta u kojem je igranje igrice prirodni način shvaćanja svijeta. Željela sam ispričati priču njihovim tempom, dati njihov ritam u filmu koji će doprinositi naraciji, portretirati njihove maštovite umove i imaginaciju, njihovu dosjetljivost koja se kreće iz realnosti u svijet mašte i natrag.
- Kako sam postigla cilj? Kako možemo garantirati djeci njihov prostor i slobodu da budu ono što uistinu jesu ispred kamere? Donijela sam par odluka: nisam im nametnula filmska imena ni dijalog listu. Stvarala sam situacije u kojima su se mogli međusobno prepoznati te su tako mogli posjedovati priču i činiti je stvarnom. Također su posjedovali logiku i dinamiku igre koji smo svi igrali: stvaranje filma i traženje blaga istovremeno. Ponekad bi im došapnula ideje koje su mogli prihvatiti ili odbaciti. Konstantno sam radila bilješke i pokušavala napraviti što najbolje mogu za priču. Slijedili smo par jednostavnih pravila, primjerice „tko prvi pogleda u kameru, gubi u igri“.
- Da bi učinkovito snimili film, imali smo određena uvjerenja. Snimali smo istodobno sa dvije kamere, i postojećim svjetlom, ako je bilo moguće. Nije bilo ponavljanja ili memorizacije u kameri. Kamere smo držali na visini djece većinom vremena. Nije bilo lako kao što zvuči, zahtijevalo je mnogo od tehnike i snimatelja. Ako odrasli nisu uspjeli stati u kadar, nismo ih stavljali. Neki od odraslih likova nisu imali ni imena, već su se nazivali na način na koji djeca najčešće zovu, primjerice „Jacin tata“ ili „Dylanova mama“. Jako sam zahvalna za strpljenje i velikodušnost pokazanu od strane montažera zvuka i ostatka filmske ekipe. Svi smo znali da su djeca naš prioritet cijelo vrijeme, kao što bi trebala biti i općenito u životu.

- Moja unučad me vidi kao odraslu osobu koja zna kako se igrati. Skriveno blago sam napisala za njih: Jacintu, Dylana i Andreu. Znala sam da želim ovaj film napraviti, ne samo za njih, nego i s njima. Željela sam podijeliti s njima proces stvaranja filma. Htjela sam da cijene to iskustvo.
- „Skriveno blago“ također želi djeci reći nešto o njihovoj zemlji. Meksiko je pun nasilja, krvi i politike sa puno socijalne nepravde i neravnopravnosti. Oni to znaju jer žive u njemu. Ali također trebaju znati da je naša zemlja bogata prirodnim bogatstvima i njezinim ljudima, ljubaznim i vrijednim koji dijele neuništivu odluku da budu sretni, jer je drugačiji svijet moguć.

PRIJEDLOG OBRADJE FILMA NA SATU

Više o filmu

Jacinta, šestogodišnja djevojčica nas uvodi u radnju kroz priču: „Priča koju ćemo vam ispričati počinje s izletom... „. Jacinta je jedna od glavnih akterica u filmu, ali i pripovjedačica, u prvom licu. Okosnicu radnje čini dolazak nove obitelji u malo ribarsko mjesto na meksičkoj obali. Novopridošlu obitelj čine roditelji i troje djece: Andrea (11), Dylan (6) i Lucas (2,5). Početak filma se također dotiče i povijesti o gusarima i trgovačkim brodovima koji su vezani za mjesto radnje. U navedenom dijelu ubačeni su animirani dijelovi geografske karte pomoću koje se objašnjavaju povijesni trenuci dolaska brodova u njihovo mjesto. Sve navedeno pripovijeda Jacinta. Jacinta je radoznala i druželjubiva djevojčica koja voli životinje. Njezini roditelji su biolozi te je tako i ona dosta izložena biljnom i životinjskom svijetu o kojem voli čitati ali ga i izučavati. Dylan je dječak koji voli provoditi vrijeme za svojim tabletom igrajući igrice, omiljena mu je Pronađi blago. On je dječak bujne mašte kojem se jednu večer ukazuje

duh engleskog moreplovca, istraživača i gusara Francisa Drakea te mu govori da pronađe blago koje je na njega čekalo 400 godina. Dylanu nije potrebno mnogo da se uklopi u novu sredinu, za razliku od njegove sestre Andreje, koja odbija druženje sa novom djecom, tužna je i ljuta zbog selidbe. Kroz razgovor sa novim prijateljima Dylan saznaje da im treba novac kako bi barbi Owenu kupili novi motor za njegovu brodicu. Predlaže da pronađu blago za kojeg mu je kroz polusan natuknuo duh Francisa Drakea. Dylanova maštovitost povezuje kartu sa igrice sa mjestom u kojem žive. Tehnologija doprinosi samoj ideji o blagu i olakšava plan, djeca pretražuju informacije na internetu. Djeca rade plan uz pomoć tehnologije (prvenstveno Interneta) kako bi pronašli X, određite blaga: koriste Youtube i Google tražilicu za mape, no kada ih Jacintin tata usmjeri na konkretnije karte, koriste i satelitske snimke, Google Earth, postojeće legende itd. Jacintin tata im predlaže da svojoj misiji i istraživačkom timu daju ime te se djeca odlučuju za naziv Račići (račiće često vidimo u kadrovima,). U filmu se koriste izvorne lokacije, postojeće povijesne činjenice i legende. Kako bi dočarali mjesto, snimke su većinom dokumentarističke (snimke plaže, podvodne snimke, spontane scene, postojeći bendovi i narod koji uistinu tamo živi).

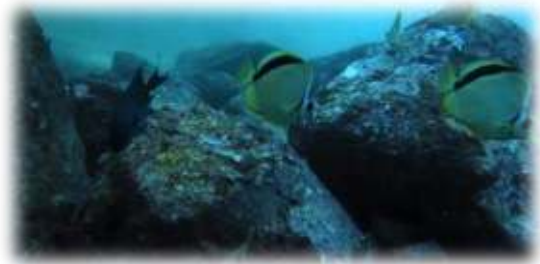
Tehnike snimanja

Film obiluje širokim, dubinskim kadrovima, kako bi se dočarala okolina u kojoj akteri žive. Sniman je na izvornoj lokaciji i u izvornom okruženju, sa domaćim stanovništvom čija je svakodnevica nerijetko prikazana kao sporedna radnja (primjerice kada prave sol).

Film nas vodi na mjesto optimizma, ljepote i čuda. U filmu djeluje više aktera, nema jednog glavnog lika. Prikazan je način života koji nije toliko uobičajen našim očima: škola im je u prirodi, predavanja se često održavaju na otvorenom, život se većinom odvija između pijeska i mora, prikaz prirode i prirodnih procesa. Scene također obiluju i morskim motivima (more, pijesak, pjesma o sireni, morska hrana, morske životinje), florom i faunom (primjerice kada idu u rezervat puštati kornjače, kada idu u lov na račiće, kada Andrea uzima satove ronjenja prikazane su podvodne snimke). Kroz film upoznajemo kulturu i običaje tamošnjeg naroda, njihovu kuhinju (jedu rakove, quesadille, morske plodove) i glazbu. Na početku već možemo vidjeti da kamera nije statična, već je kamera iz ruke, kako se kombi s kojim djeca dolaze giba, pomiče se i kamera, što uz snimke prirode i okoline te spontanost dječje glume daje filmu dokumentarističku notu. Kamera je većinom prilagođena djeci, postavljena je u njihovoj visini, jer su oni glavni akteri te ovim načinom se doprinosi dječjoj perspektivi (odrasli su tu u drugom planu).

Glazba u filmu

Funkcija glazbe u filmu može biti raznolika: pojačavanje osjećaja, dramatika, stvaranje ugođaja, najavljivanje događaja, usredotočivanje pozornosti na neku situaciju.

S obzirom na podrijetlo zvuka u filmu razlikujemo:

- **Prizornu glazbu** – izvor glazbe je u kadru (na primjer, vidimo duet kako svira i pjeva)
- **Popratnu glazbu** – glazba koja je dodana filmu i nema izvor u prizoru

Sa stajališta autorstva razlikujemo:

- **Originalnu glazbu ili soundtrack** - glazbu posebno napravljenu za film koja je svojom dužinom i oblikom prilagođena određenim kadrovima i scenama
- **Arhivsku glazbu** – glazbeno djelo nastalo neovisno o filmu

Glazba ovog filma je većinom prizorna, njezin izvor je u kadru, dočarava atmosferu i stvara određeni ugođaj, no ne pridonosi direktno situaciji. U nekim scenama vidimo bend koji ju svira (primjerice u zadnjem dijelu filma kada su priredili zabavu). Glazba je karakteristična za lokaciju radnje, vesela je te daje filmu autohtonu notu. Tematska pjesma u filmu je pjesma o sireni (ona se ponavlja, svira je bend, pjevaju je djeca kada kreću u potragu za blagom,..), ona ujedno i simbolizira film i motive u njemu – sirena kao mitsko biće, more, mit, potraga...

O lokaciji snimanja

Barra de Potosí

Barra de Potosí je malo ribarsko mjesto u meksičkoj državi Guerrero. Čine ga tri glavne ulice koje se križaju sa ostale dvije te po popisu stanovništva iz 2011. godine ima 396 stanovnika; 211 muškaraca i 185 žena. Mjesto je najviše poznato po lokalnim turističkim turama. Enramadas (restorani na otvorenom, ispod palmi) koji se nalaze između lagune i plaže posebno su popularni među vikend posjetiteljima koji dolaze na ribu koja se ondje služi. Lokalni stanovnici nude izlete po laguni, ribolovske izlete, iznajmljivanje kajaka pa čak i tijekom zimskih mjeseci. Laguna i okolni ekosistem¹ prekrivaju 800 hektara (1977 oranica) sa 454 hektara (1121 oranica) mangrova (šume stabala koje su vrlo otporne na sol morske vode, a rastu u obalnim područjima koja zahvaćaju plime i oseke). U nedavnoj studiji profesora Alejandra Meléndeza 212 vrsta ptica su identificirane u ovom području, a od toga 82 su morske ili vodene vrste, 23 su endemske i njih 19 je na listi ugroženih vrsta. U Meléndezovoj studiji također stoji da ovo područje obiluje sa 188 vrsta leptira, 68 vrsta ribe, 18 vrsta reptila, 133 vrsta sisavaca, 488 vrsti biljaka te 122 vrste mikro algi. U trenutku kada je studija pisana (rujan 2015.) izučavalo se ponašanje kukaca i života ptica. Nedavno je objavljena knjiga pod nazivom „Biodiversidad de Barra de Potosí, Guerrero, México“ (Bioraznolikost² Barre de Potosí,

---

¹ Ekosistem je prostor naseljen organizmima i njihovim zajednicama, u kojem se neprekidno stvara primarna biomasa, koju troše (i razgrađuju) heterotrofni potrošači.

² Pojam označava varijabilnost među živim organizmima različitog podrijetla, uključujući kopnene, morske i druge vodene ekosustave i ekološke komplekse kojem pripadaju. Navedeno uključuje raznolikost unutar vrsta (raznolikosti vrsta), između vrsta i raznolikost ekosustava. Biološka raznolikost je važan temelj za ljudsko blagostanje, pa je njihova zaštita od posebnog interesa. Često se posljedice pada bioraznolikosti osjete prvo kod siromašnih ljudi na zemlji, jer oni često ovise o prirodnim resursima. Bioraznolikost je kao pojam prvi put rabljen 1986. godine, a posebno se pojavljuje nakon usvajanja konvencije o biološkoj raznolikosti u Rio de Janeiru 1992. Broj temeljnih istraživanja na ovom području značajno je povećao studije o globalnoj biološkoj raznolikosti.

Guerrero, Meksiko) koja raspravlja o interakciji okoliša i turizma te njihovoj povezanosti sa Barra de Potosí ekosistemom.

O povijesnom liku

Sir Francis Drake

Engleski moreplovac i istraživač admiral Sir Francis Drake krenuo je 15. studenog 1577. galijunom Golden Hind (eng. Zlatna košuta) na putovanje oko svijeta i tako postao prvim Englezom koji ga je oplovio, čime je ostvarena druga plovidba oko svijeta. Nastojao je pronaći prolaz iz Tihog oceana u Atlantik, doprijeo je duž zapadne obale Sjeverne Amerike sve do Kalifornije te u srpnju 1579. zaplovio prema zapadu do Moluka i preplovio Indijski ocean. Obišavši Rt Dobre Nade, vratio se 26. rujna 1580. natrag u Plymouth sa španjolskim blagom vrijednim 500 000 funti. Za taj čin kraljica ga je proglasila vitezom. Sir Francis Drake najpoznatiji je od trojice znamenitih gusara elizabetinskog doba, uz Hawkinsa i Frobishera, koji su na svoju ruku ili s kraljičinim nalogom ugrožavali španjolski pomorski promet na putu od Zapadne Indije do Cadiza, plijenili brodove, pljačkali španjolska naselja u Zapadnoj Indiji, te svojim podvizima i odvažnošću položili temelje engleskoj pomorskoj moći. Godine 1586. prenio je krumpir iz Amerike u Europu. Umro je tijekom jednog pljačkaškog pohoda protiv Španjolaca. Njegovo tijelo je u olovnom lijesu položeno na dno Karipskog mora.

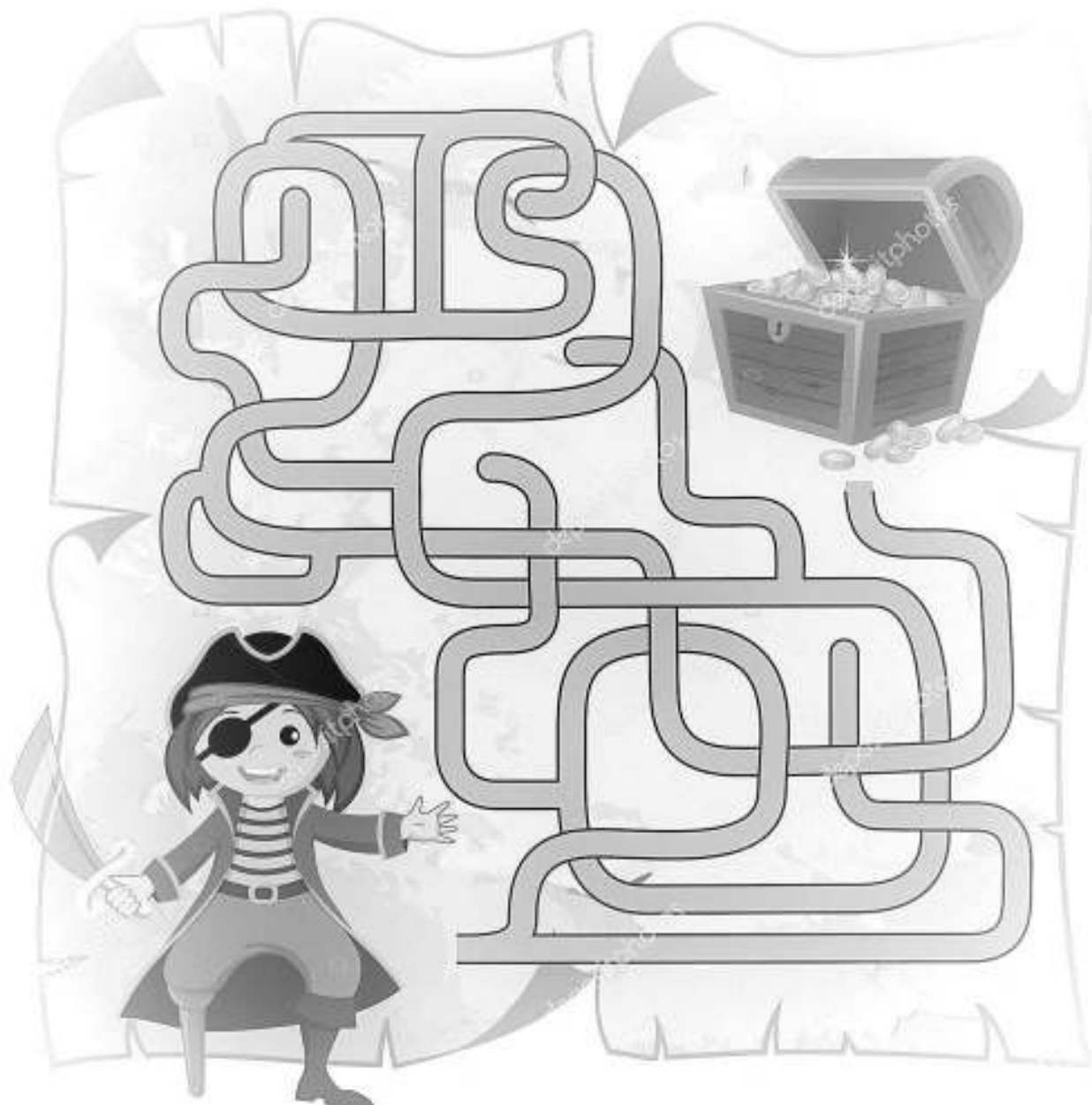

PITANJA ZA UČENIKE

Film sadrži čitav raspon tema za raspravu, primjerice, odnos djeteta, prirode i životinja, flora i fauna, bioraznolikost, prijateljstvo, mašta, obitelj, braća i sestre, promjena okoline i kulturna raznolikost, prilagodba, avantura, istraživanje, ambicije, želje i mogućnosti. Navedene teme mogu se obraditi u korelaciji sa predmetima: hrvatski jezik, medijska kultura, priroda i društvo, glazbena kultura. Nakon projekcije filma i kratke emocionalne stanke, učenike treba upitati kako ih se dojmio film, što im se svidjelo u filmu, a što nije, da li bi ga preporučili prijateljima i zašto. Nakon što iznesu svoje doživljaje, u razredu bi uslijedila istraživačka rasprava kroz niz pitanja, s time da zadatke, pitanja i teme koje nameće ovaj film, nastavnici trebaju prilagoditi dobi učenika.

- Da li vam se svidio film? Koju ocjenu biste mu dali?
- Volite li životinje? Koje su vam najdraže kopnene životinje, a koje morske?
- Kako je prikazana kultura mještana Barra de Potosí? (scenama mora, životinjama, međuljudskim odnosima i interakcijom, stilom oblačenja – uniforme u školi, prehranom: jedu enchillade, quesadille, račiće, morske plodove itd.)
- Koje je mjesto radnje? Pokažite zemlju u kojoj žive na geografskoj karti.
- Kakav je krajolik mjesta?
- Čime je iskazana nova kultura i okolina? (morem, školom, jezikom, hranom, životinjama)
- Da li vam se svidjela lokacija? Da li biste htjeli živjeti na takvom mjestu?
- Što mislite o školi koju pohađaju likovi?
- Da li ste kad išli sa razredom u posjet prirodi ili imali nastavu u prirodi? (Preporuka za obilazak je Aquarium Pula: smješten u povijesno značajnoj utvrdi, austro-ugarskom fortu, koju danas nastanjuje 100 vrsta riba sjevernog i južnog Jadrana te 50 vrsta riba iz tropskih morskih i slatkih voda, kao i ribe hrvatskih rijeka i jezera, a akvarijum je ujedno i centar za oporavak morskih kornjača)
- Tko se od novopridošle obitelji najmanje ili najsporije prilagodio novoj okolini?
- Kako djevojčice prihvaćaju Andreu? (dobro: prilaze joj, žele se zbližiti sa njom)
- Jesu li djeca pronašla X? Što se događa kada dođu do njega? (barba Owen im ne da odu do njega, stvar koja se svjetluca nije zlato već morska trava).
- Film obiluje morskim motivima. Navedite neke od njih.
- Što djeca na kraju pronalaze? Imaju li korist od toga? (pronalaze stari kovčeg, kojeg unovče i od tog novca naprave zabavu)
- Kakav je ishod njihove avanture? (dobra zabava, veselje, prijateljstvo)
- Kako film završava? Da li ste očekivali takav kraj?

Obojite ilustraciju i pronađite put do blaga:

Izvori:

- <http://www.tesoroslapelicula.com/>
- <http://www.tesoroslapelicula.com/Material>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Barra_de_Potosi
- https://hr.wikipedia.org/wiki/Francis_Drake
- Filmska izražajna sredstva, ur. Željka Ferenčić, Pula Film Festival, 2017.

Rezervacije termina i dodatne informacije:

Tamara Zec, koordinatorica FUŠ-a
099 493 8354 / fus@kinovalli.net

Filmska ponuda i dodatne informacije:

Tanja Miličić, voditeljica Kina Valli
222 703 / info@kinovalli.net

Edukativni materijali: Tamara Zec

Kako bi Kino Valli poboljšalo produkciju kvalitetnih filmskih naslova za djecu i mlade, voljeli bismo dobiti i povratnu informaciju učenika/ica, učitelja/ica i profesora/ica. Svoje osvrte i razmišljanja možete nam slati na fus@kinovalli.net.

Projekt FUŠ realiziran je uz potporu:

